

**Záznam zo zasadnutia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
20. októbra 2015, 13.00 hod., miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení:

Jana Dobšovičová Černáková - zástupkyňa skupiny organizácií osôb s chronickými ochoreniami; Marcela Barová - zástupkyňa skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania; Jozef Šimko - zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím; Marta Gajdošíková - Rozhlas a televízia Slovenska

Návrh programu:

1. Otvorenie a kontrola plnenia uznesení
2. Informácia o zasadnutiach Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
3. Informácia o Národnom projekte Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu
4. Informácia o stave implementácie národných projektov:
 - Národný projekt Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb
 - Národný projekt Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí
5. Informácia o príprave správy o plnení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotných postihnutím
6. Informácia o Akčnom pláne predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2015 - 2019
7. Podnet NROZP v SR k problematike odbornej spôsobilosti na vykonávanie športovej masáže v kontexte Návrhu zákona o športe
8. Rôzne
 - a) Informácia o riešení podnetu NROZP v SR k výkonu práce mimo chráneného pracoviska a chránenej dielne
 - b) Informácia o Európskej karte mobility
 - c) Informácia o riešení problematiky poskytovania tlmočnickej služby pre osoby so sluchovým postihnutím

1. Otvorenie a kontrola plnenia uznesení

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - v úvode privítal všetkých zúčastnených a otvoril zasadnutie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „výbor“). Ospravedlnil neúčast' Jána Richtera, ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predsedu výboru z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností. Prítomných informoval, že bol predsedom výboru poverený vedením zasadnutia. Vyzval tajomníčku výboru, aby pristúpila ku kontrole uznášania schopnosti.

Mária Homolová, tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - skonštatovala uznášaniaschopnosť výboru.

Branislav Mamojka, predsedajúci výboru - prítomných oboznámil s návrhom programu a vyzval na doplnenie bodu „Rôzne“.

Mária Homolová, tajomníčka výboru - informovala, že v rámci bodu Rôzne bude zaradená informácia o zraniteľných odberateľoch energií v domácnosti.

Branislav Mamojka, predsedajúci výboru - navrhol, aby v rámci kontroly plnenia uznesení bola prednesená informácia o novom stavebnom zákone, vzhľadom k tomu, že výbor sa touto problematikou opakovane zaoberal. Následne skonštatoval jednohlasné schválenie doplneného programu a vyzval tajomníčku výboru, aby pristúpila ku kontrole plnenia uznesení.

Kontrola plnenia uznesení

Branislav Mamojka, predsedajúci výboru - pripomenul, že na zasadnutí výboru sa členovia výboru dlhodobo zaoberali novelizáciou zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii; konštatoval, že vďaka ústretovému prístupu Ministerstva kultúry SR výsledok hodnotí veľmi pozitívne. Informoval, že zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii bol dňa 23. septembra 2015 schválený Národnou radou SR a boli v ňom zavedené opatrenia, ktoré by sa mali účinne prejavovať v podobe rozšírenia okruhu programov s tlmočením do posunkovej reči, titulkovaním a s audio-description, nakoľko distribútori slovenských diel alebo diel v slovenskom jazyku sú povinní ich týmito doplnkami opatrit'. Doriešená bola aj otázka v technickej oblasti, kde v prípadoch, keď zariadenia káblového providera neprenášajú multimediálne služby, je tento povinný do 30 dní poskytnúť vhodné zariadenie za rovnakú cenu, za akú poskytuje ostatné zariadenia ako napr. set-top boxy. Ďalej prítomných informoval, že je v procese medzirezortného pripomienkového konania vyhláška Ministerstva kultúry SR o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím, v ktorej bude upravené titulkovanie pre nepočujúcich. Na záver uviedol, že vzhľadom k tomu, že sa jednalo o veľmi úspešný a vzorový proces, považoval za potrebné ho spomenúť v časti kontrola plnenia uznesení.

Mária Homolová, tajomníčka výboru - prítomných informovala, že Spoločný sekretariát výborov neeviduje žiadne nesplnené úlohy vyplývajúce z uznesení Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím.

Branislav Mamojka, predsedajúci výboru - vzhľadom k tomu, že na zasadnutí výboru bola opakovane poskytnutá informácia o návrhu nového stavebného zákona, vyzval v tejto časti rokovania Vieru Rajprichovú z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, aby predniesla krátku informáciu o návrhu nového stavebného zákona.

Viera Rajprichová, riaditeľka odboru štátnej stavebnej správy, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - prítomných informovala, že na zasadnutí výboru zastupuje štátneho tajomníka Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Františka Palka, ktorý je na zahraničnej pracovnej ceste. Informovala o plnení úloh súvisiacich so zabezpečením bezbariérového prístupu a užívania stavieb. Informovala, že nový stavebný zákon bol stiahnutý z rokovania Národnej rady SR. Vysvetlila, že gro úloh, ktoré mal rezort dopravy záujem riešiť v súvislosti s bezbariérovým užívaním stavieb, bolo ponechaných na riešenie prostredníctvom vykonávacích vyhlášok tohto vykonávacieho

predpisu. Tlmočila záujem Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR pokračovať na prácach vo vykonávacích vyhláškach. Informovala, že momentálne nie je rozhodnuté, či sa bude jednať o úplne nové vyhlášky, alebo sa budú novelizovať vyhlášky k súčasnému stavebnému zákonu. Vysvetlila, že úpravy týchto vykonávacích predpisov budú pripravovať ešte v tomto volebnom období. Nový stavebný zákon už v tomto volebnom období nebude predkladaný do legislatívneho procesu, ale budú predkladané iba niektoré čiastkové novely súčasného stavebného zákona, ktoré sú vyvolané tým, že bol schválený vyvlastňovací zákon, čo vyvolalo potrebu vykonať úpravy v rámci súčasného stavebného zákona, z ktorého je potrebné vypustiť príslušné ustanovenia. Na záver potvrdila záujem rezortu dopravy pracovať na vykonávacích predpisoch a bezbariérovosť stavieb riešiť aj mimo úpravy nového stavebného zákona.

Branislav Mamojka, predsedajúci výboru - informoval pani riaditeľku Rajprichovú o tom, že viac ako pred rokom boli zaslané rezortu dopravy nominácie odborníkov z organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím za účelom spolupráce pri dopracovaní návrhu nového stavebného zákona a súvisiacich vykonávacích vyhlášok. Uviedol, že vzhľadom k tomu, že nominácie boli zasielané už v dávnejšom období, považoval by za potrebné v uvedenej nominácii uskutočniť určité zmeny, prípadne rozšíriť počet nominovaných zástupcov. Požiadal, aby boli zo strany Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR včas vyzvaní k aktualizácii navrhovaného zastúpenia v pracovných skupinách, ktoré doposiaľ neboli vytvorené. Následne uviedol, že nemá informáciu, z akých dôvodov bol návrh nového stavebného zákona stiahnutý z rokovania. Predpokladá, že sa uskutočnia viaceré významnejšie zmeny, ktoré by sa mohli týkať aj vecí, ktoré sú podstatné nielen pre osoby so zdravotným postihnutím. Vzhľadom k tomu, že sa bude o návrhu zákona rokovať v budúcom volebnom období, prejavil výrazný záujem o to, aby boli do procesu prípravy zapojení aj zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím. Zdôraznil dve základné veci, ktoré neboli v tomto volebnom období akceptované zo strany rezortu dopravy: Jednou je otázka univerzálneho dizajnu a druhou je otázka kontroly bezbariérovosti. Na záver zdôraznil, že túto otázku bude určite znovu otvárať, pretože s jej riešením nie sú zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím spokojní.

2. Informáciu o zasadnutiach Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Milan Kollár, riaditeľ odboru ľudských práv, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - prítomných informoval o priebehu a záveroch 21. zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktoré sa uskutočnilo 26. júna 2015 a ktoré bolo posledným zasadnutím pod vedením podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslava Lajčáka.

Informoval, že v úvode zasadnutia rada vzala na vedomie informáciu o záveroch zasadnutí výborov rady, ktoré sa konali v medzisesionálnom období.

Ďalej rada jednomyselne uznesením č. 130 vzala na vedomie materiál - Informácia o napĺňaní strategických cieľov Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím a o činnosti Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch.

Rada jednomyselne vzala na vedomie Súhrnnú správu o stave rodovej rovnosti na Slovensku za rok 2014.

Rada schválila návrh Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny na uznanie ruského a srbského jazyka za menšinové jazyky v SR v zmysle Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov a odporučila podpredsedovi vlády a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR iniciovať vnútroštátnu procedúru smerujúcu k uznaniu ruského jazyka a srbského jazyka za menšinové jazyky v SR v zmysle časti II. Európskej charty

regionálnych alebo menšinových jazykov. Následne informoval, že medzičasom bol materiál v zmysle prijatého uznesenia spracovaný Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a predložený na rokovanie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorý zasadal 9. októbra 2015. Dodal, že rada vlády materiál dňa 15. októbra 2015 schválila.

Členovia rady boli zástupcom Ministerstva vnútra SR oboznámení s informáciou o udeľovaní štátneho občianstva.

Rada bola zástupcami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva vnútra SR oboznámená s informáciami o zohľadnení priorít Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR v operačných programoch Ľudské zdroje a Efektívna verejná správa.

Rada sa oboznámila s informáciou Ministerstva Spravodlivosti SR o Návrhu zákona o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rada vzala na vedomie informácie o stave plnenia úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády SR č. 71 z 18. februára 2015 k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR prezentované ich gestormi. Predseda rady zároveň odporučil pokračovať v priebežnom odpočítavaní stavu plnenia uvedených úloh aj na ďalších zasadnutiach rady.

Záverom rada jednomyselne schválila vyhlásenie, ktorým odsúdila všetky prejavy nenávisťi, extrémizmu, rasizmu a xenofóbie, ku ktorým došlo na protestnom zhromaždení v Bratislave dňa 20. júna 2015 a odmietla akékoľvek aktivity vedúce k neznášanlivosti v spoločnosti.

Na záver vyslovil poďakovanie za aktívnu spoluprácu za ostatné tri roky, počas ktorých rezort diplomacie predsedal Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ako aj za intenzívnu participáciu pri príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR, ktorú sa podarilo spoločným úsilím prijať. Prítomných informoval, že vzájomná spolupráca bude naďalej pokračovať v rámci jednotlivých výborov rady a to z pozície gestorstva v oblasti diplomacie ľudských práv a poskytovania dotácií v oblasti ochrany a podpory ľudských práv a slobôd.

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť - prítomných informoval o priebehu a záveroch 22. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktoré sa uskutočnilo dňa 15. októbra 2015 nasledovne:

Rada sa po prvý raz stretla pod vedením ministra spravodlivosti SR. Uviedol, že súčasťou 22. zasadnutia rady bolo aj prvé mimoriadne zasadnutie rady na tému utečeneckej krízy v Európe.

Informoval, že Dodatkom č. 5 k Štatútu rady schvaľovaným procedúrou *per rollam* v auguste 2015 sa stala novou podpredsedníčkou rady štátna tajomníčka Ministerstva spravodlivosti SR Monika Jankovská a novým členom za Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa stal štátny tajomník Ivan Korčok.

Rada v úvode vzala na vedomie informáciu zo zasadnutí výborov, ktoré sa stretli v medzisesionálnom období, a to Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a Výboru pre rodovú rovnosť.

Rada na svojom zasadnutí schválila materiál rezortu zahraničných vecí a európskych záležitostí - Návrh na uznanie ruského a srbského jazyka za menšinové jazyky v SR v zmysle časti II Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov.

Rada schválila Hodnotiacu správu o podpore kultúr národnostných menšín za rok 2014, Správu o stave národnostného školstva za rok 2014 a Správu o používaní jazykov národnostných menšín za rok 2014.

Rada prijala uznesenie, ktorým odporučila predsedovi rady pripraviť do ďalšieho zasadnutia v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR Návrh

zriadenia Celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu.

Ďalej vzala na vedomie Informáciu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR k ľudskoprávnym dopadom zákona č. 464/3013 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rada vzala na vedomie informáciu o vyjadrení Vysokého komisára pre ľudské práva Rady Európy k odstráneniu prekážok v práci ochrankýň a ochrancov ľudských práv žien.

Rada zároveň odporučila predsedovi rady, aby sa obrátil na nezávislé inštitúcie ochrany a podpory ľudských práv so žiadosťou o nomináciu náhradníka člena správnej rady Agentúry EÚ pre základné práva (FRA) za SR.

Následne uviedol, že na mimoriadnom zasadnutí rady bolo prijaté uznesenie, ktorým rada poveruje predsedu rady zriadením pracovnej skupiny rady pre práva utečencov a migrantov, ktorej úlohou bude pripraviť pre radu podklady potrebné pre jej ďalšiu činnosť, týkajúcu sa dodržiavania ľudských práv utečencov a migrantov. Vedením pracovnej skupiny bude poverený štátny tajomník Ministerstva vnútra SR. Súčasťou pracovnej skupiny budú zástupcovia zodpovedných rezortov, mimovládnych organizácií, občianskych združení a cirkevných spoločností, ktoré sa zaoberajú pomocou utečencom a migrantom v SR a tiež zástupcovia komunit cudzincov žijúcich na Slovensku. Ďalej bol poverený Výbor pre deti a mládež predložiť rade informáciu o situácii maloletých detí - cudzincov umiestnených v zariadeniach Ministerstva vnútra SR a maloletých bez sprievodu umiestnených v detských domovoch.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - poďakoval zástupcom Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR za doterajšiu prácu a špeciálne poďakovanie vyjadril podpredsedovi vlády a ministrovi Miroslavovi Lajčákovi za jeho diplomatické vedenie, vďaka čomu sa vláde podarilo schváliť Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR. V súvislosti s prechodom problematiky na rezort spravodlivosti vyjadril presvedčenie, že uvedená zmena prinesie novú kvalitu do práce rady.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu o zasadnutiach Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 59

3. Informácia o Národnom projekte Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - na úvod uviedla, že je pre ňu ct'ou, že na konci veľkého národného projektu, ktorý trval rok a pol, má možnosť na pôde výboru, ako garantka Národného projektu Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu (ďalej len „národný projekt“), predstaviť jeho základné kontúry. Projekt sa týka podpory zvyšovania profesionality ľudí, ktorí pôsobia v oblasti sociálnej inklúzie na úrovni štátnej správy a samosprávy. Uviedla, že ultimátnym cieľom národného projektu je zvýšiť kvalitu výkonu práce ľudí, ktorí na úrovni miestnej samosprávy, regionálnej, štátnej, ale aj na úrovni rozličných poskytovateľských subjektov poskytujú pomoc ľuďom v rozličných typoch sociálnej núdze (ľuďom s postihnutím, starším ľuďom, ľuďom bez domova, ľuďom v materiálnej núdzi, ale aj rodinám s malými deťmi, rodinám s odkázanými osobami v rámci náhradnej starostlivosti). Jedná sa o celú oblasť podpory sociálnej inklúzie, aby ľudia kvalitne

vykonávali svoju prácu v oblasti podpory sociálnej inklúzie prostredníctvom cesty cez prehlbujúce celoživotné vzdelávanie. Uviedla, že doposiaľ takýto systém v rezorte nebol a ide sa založiť. Prítomných informovala, že približne 250 expertov a expertiek rozličného druhu zosumarizovalo obsahy vzdelávania, t.j. vyvinuli pilotné programy vzdelávania. V národnom projekte sa stanovuje obsah vzdelávania a rovnako jeho inštitucionálno-organizačné zabezpečenie. Následne sa zamerala na národný projekt vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím a ich rodinám. Uviedla, že relevantnosť národného projektu pre osoby so zdravotným postihnutím je daná tým, že národný projekt existuje. Človek so zdravotným postihnutím je občan ako každý iný občan, čiže všetko, čo sa v národnom projekte robí, je pre neho prospešné. Zamerala sa na vzdelávací program efektívna kompenzačná pomoc (EFEKOP), ktorý je zameraný špeciálne na ľudí, ktorí pôsobia na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny na úseku posudkových činností. Jedná sa o zabezpečenie systematického celoživotného vzdelávania, ktoré má status špecializačného vzdelávacieho programu podľa zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Druhým vzdelávacím programom je komunikácia s klientmi a klientkami s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia. Tento vzdelávací program podľa profesnej legislatívny sektoru práce, sociálnych vecí a rodiny je kvalifikovaný ako vzdelávací program pre nadstavbovú odbornú činnosť. To znamená, že prostredníctvom neho sa budú vzdelávať nielen ľudia, ktorí robia výkon sociálnych posudkových činností na účely kompenzácie, ale všetci odborníci a odborníčky naprieč celého sociálneho spektra, či sa venujú problematike zameranej na starších ľudí alebo sociálnoprávnej ochrane detí. Uviedla, že sa predpokladá, že každý jeden expert, expertka, ktorý robí v špecializovanej štátnej službe, má ovládať princípy komunikácie s klientmi a klientkami podľa rozličných druhov zdravotného postihnutia. Ďalej zdôraznila, že cez celý národný projekt je uplatňovaný princíp, ktorý tvorcovia nazvali „O nás, s nami“. Prítomných informovala, že od začiatkových prvých dní, kedy sa určovalo aké explicitné témy týkajúce sa zdravotného postihnutia budú uplatnené v národnom projekte na účely tvorby vzdelávacích programov, bol podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Branislav Mamojka v expertnom tíme. Ďalší mechanizmus, kde sa presadzuje princíp „O nás, s nami“ je ten, že vzdelávanie sa bude týkať tých ľudí, ktorí pomoc osobám s postihnutím bezprostredne poskytujú. Ďalší mechanizmus je mechanizmus manažovania procesov tvorby vzdelávacích programov. Vysvetlila, že do tvorby vzdelávacích programov boli na základe stanoveného kľúča zapojení ľudia s vlastnou životnou skúsenosťou so zdravotným postihnutím. Uviedla, že do tvorby vzdelávacích programov zapojili aj ľudí s druhotnou skúsenosťou so zdravotným postihnutím. Vysvetlila, že do prvého vzdelávacieho programu boli zapojení ľudia, ktorí sa každý deň dotýkajú potrieb ľudí s postihnutím, ako napr. riaditeľ zariadenia komunitnej rehabilitácie na Mokrohájskej ul. v Bratislave Štefan Tvarožek a vedúca oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a posudkových činností v Bratislave Jana Langová. Do druhého vzdelávacieho programu, ktorý sa zaoberá komunikáciou, bola zapojená Anna Šmehilová za problematiku komunikačných prístupov vo vzťahu k osobám so sluchovým postihnutím. Za komunikačné prístupy vo vzťahu k osobám so zrakovým postihnutím boli zapojené Jana Lopúchová z Pedagogickej fakulty UK a Andrea Juhásová z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktoré sa profesionálne a špičkovu venujú tejto agende. Zdôraznila, že toto sú mechanizmy, cez ktoré presadzovali princíp „O nás s nami“.

Následne informovala o doterajších výstupoch národného projektu. V októbri 2014 bola spracovaná analýza vzdelávacích potrieb ľudí, ktorí pomáhajú ľuďom v sociálnej núdzi, pri tvorbe ktorej sa zúčastnil aj podpredseda výboru. Ďalším výstupom je komparatívna štúdia o rozličných systémoch rezortného vzdelávania na Slovensku, ale aj v zahraničí. Uviedla, že pri celom procese boli inšpirovaní dobrou praxou. Ďalej informovala, že od novembra 2014 do februára 2015 pripravovali návrhy desiatich vzdelávacích programov. Zdôraznila, že o dvoch z nich v úvode tohto bodu informovala bližšie. Uviedla, že od marca 2015 do

augusta 2015 sa návrhy vzdelávacích programov pilotne overovali v praxi za účasti ľudí z teórie, z praxe a z výskumu. Informovala, že od septembra 2015 do novembra 2015 sa desať vyvinutých vzdelávacích programov pripravuje na akreditáciu, pretože od roku 2016 bude vytvorená na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR nová akreditačná komisia, ktorá bude akreditovať špecializačné vzdelávacie programy pre účely podpory sociálnej inklúzie a vzdelávacie programy pre nadstavbovú odbornú činnosť. Informovala, že tak ako sa finalizuje obsah vzdelávania, tak sa v súčasnosti finalizujú aj aktivity inštitucionálno - organizačného zabezpečenia vzdelávania. Uviedla, že sa zároveň vytvorí aj forma, ktorá stanoví, kde a akým spôsobom sa budú ľudia vzdelávať. Vzhľadom na to, že po vecnej stránke končí projekt v novembri 2015 a po finančno - administratívnej stránke končí v decembri 2015, sa dňa 24. novembra 2015 uskutoční záverečný seminár. Zdôraznila, že projektom nič nekončí, ale niečo začína, pretože všetko to, čo rok a pol pilotovali, to sa v roku 2016 premietne do toho istého národného projektu, ale do cyklu II, v rámci nového Operačného programu Ľudské zdroje. Zároveň vysvetlila, že dobiehajúci národný projekt je financovaný z Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Na záver predstavila projektovú manažérku Janku Urdzíkovú, ktorá pôsobila ako dokumentaristka. Zároveň uviedla, že túto prezentáciu vnímajú ako disemináciu o priebehu a výsledkoch národného projektu. Na záver prítomných oboznámila s webovou stránkou, kde sú zverejnené podrobnejšie informácie o národnom projekte.

http://www.ceit.sk/IVPR/index.php?option=com_content&view=article&id=302&Itemid=49&lang=sk

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - zareagovala, že národný projekt ju veľmi zaujal a teší ju, že projekt sa zameriava na veľmi potrebné veci, ako sú práca s rodinou a terénna sociálna práca.

Mária Orgonášová - zástupkyňa Únie miest Slovenska - ocenila iniciatívu vypracovať národný projekt a požiadala o informáciu, či sa bude vzdelávanie v určitých cykloch opakovať pre nových pracovníkov.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - vysvetlila, že od 1. januára 2015 máme účinnú novú legislatívu, ktorou je zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Táto národná legislatíva definuje rozličné typy vzdelávacích programov. Vzdelávací program EFEKOP je špecializačný vzdelávací program a ľudia, ktorí budú vykonávať sociálnu posudkovú činnosť ho absolvujú raz za profesný život a získajú profesný titul špecialista/špecialistka na kompenzačnú pomoc. Druhý vzdelávací program, komunikácia s klientmi a klientkami s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia, je vzdelávací program pre nadstavbovú odbornú činnosť, kde platia tie isté pravidlá. Vzdelávací program bude trvať 200 až 250 hodín a bude ho potrebné absolvovať do 12 až 16 mesiacov. Vysvetlila, že doplnky a neustále zmeny, či hodnotovo-filozofické, legislatívne, organizačné sa budú zabezpečovať prostredníctvom systému sústavného vzdelávania. Uviedla, že programy sústavného vzdelávania už nebudú akreditované, ale to budú programy, ktoré budú mať na starosti zamestnávateľia, ktorí budú systematicky vysielat' svojich zamestnancov a zamestnankyne na aktualizáčno-inovačné sústavné vzdelávanie. Tým sa hlavná línia špecializácie, ktorá bude získaná jedným uceleným vzdelávacím programom, bude permanentne dopĺňať sústavným vzdelávaním, rovnako ako v prípade vyhlášky o kontinuálnom vzdelávaní pedagogických zamestnancov a iných odborných zamestnancov v školstve. Vysvetlila, že poznáme špecializačné vzdelávanie, ale aj kontinuálno-sústavné vzdelávanie. Sústavné slúži na inovácie, dopĺňanie, aktualizácie a špecializačné sa dá prirovnať k atestácii lekára, ktorý ju získa jedenkrát a následne sa dovzdeláva v rámci sústavného vzdelávania.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - požiadal o informáciu, či je uvedený projekt odzvou na schválený zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - vysvetlila, že zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predpokladá prípravu nariadení o špecializačných odboroch sociálnej práce a nariadení o odboroch nadstavbových odborných činností. Vysvetlila, že dve nariadenia, t. j. k špecializačným odborom sociálnej práce a k nadstavbovým činnostiam sú momentálne v procese prípravy na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ich príprava sa bude opierať aj o výsledky Národného projektu. Vysvetlila, že z desiatich vyvinutých vzdelávacích programov sú dva špecializačné vzdelávacie programy, šesť je vzdelávacích programov pre nadstavbovú odbornú činnosť, jeden je vzdelávací program, ktorým sa bude zabezpečovať vzdelávanie výchovných pracovníkov v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a kurately detí, a ďalším je program sústavného vzdelávania. Dodala, že v národnom projekte je zachytená celá typológia možných vzdelávacích programov.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - zareagoval, že ho veľmi potešilo, že sa do projektu podarilo zakomponovať veľmi inovatívne témy akou je komunikácia z hľadiska rôznych druhov zdravotného postihnutia, pretože uvedené v praxi chýba.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - vyjadrila poďakovanie Michalovi Krivošíkovi, riaditeľovi odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, ktorý pôsobil v tíme pri tvorbe vzdelávacích programov komunikačného a EFEKOP-u, ako konzultant za rezort práce.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu o Národnom projekte Podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu a samosprávu a vysoko ocenil a vyslovil uznanie za moderný prístup k riešeniu problému vzdelávania v oblasti štátnej správy

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 60

4. Informácia o stave implementácie národných projektov:

- **Národný projekt Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb**

Michal Riečanský, projektový manažér národného projektu, Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných oboznámil s aktivitami realizovanými od apríla 2015 nasledovne: Uviedol, že sa doposiaľ podarilo ukončiť dva kurzy a to základný kurz pre pracovníkov v priamom kontakte s klientmi, ktorý končil v apríli 2015. Ďalej informoval, že takisto skončil aj kurz podporovaného zamestnávania. Okrem toho boli realizované tri konferencie, dve lokálne, ktoré sa uskutočnili v Žiline a v Snine a jedna medzinárodná. Konferencia v Žiline bola zameraná na individuálne plánovanie zamerané na klienta a konferencia v Snine bola všeobecná o procese deinštitucionalizácie na Slovensku a pritiahla veľkú pozornosť odbornej verejnosti v danom regióne. Záverečná konferencia sa uskutočnila 14. až 15. októbra 2015 v Senci za účasti 175

Ľudí vrátane zahraničných hostí, čo ohodnotil ako skvelú vizitku projektu. Do projektu, ako aj do konferencie boli zapojení aj klienti zariadení sociálnych služieb, ktorí mali možnosť prezentovať vlastné skúsenosti s projektom, ako aj informovať o tom, kam ich projekt posunul. Informoval, že bol ukončený zber audiovizuálneho a obrazového materiálu, z ktorého boli pripravené výstupy, ktoré boli prezentované na konferencii a budú ďalej diseminované. Následne informoval, že bolo uskutočnené výberové konanie na post lektora/lektorky a to vzhľadom k tomu, že ešte stále prebiehajú špecializované tréningy k individuálnemu plánovaniu pre zamestnancov a klientov sociálnych služieb, ako aj špecializované semináre o živote v komunite ľudí so zdravotným postihnutím, špecializované semináre o nezávislom živote ľudí so zdravotným postihnutím a špecializované semináre o základoch šandardizácie kvality sociálnych služieb v komunite.

Tieto kurzy začali prebiehať v polovici septembra 2015 a koncom novembra 2015 bude končiť hlavná aktivita projektu. Kurzy prebiehajú súbežne vo všetkých zariadeniach a sú zamerané na rozvíjanie znalostí, ktoré boli predmetom základného kurzu. Vysvetlil, že v prípade kurzu integrovaný tréning si pracovníci a aj samotní klienti osvojujú zručnosti a praktické schopnosti, ktoré budú využívať neskôr, po transformácii samotných zariadení. Ďalej uviedol, že posledný kurz - štandard kvality je zameraný primárne na manažment a na ľudí, ktorí sú v daných zariadeniach zodpovední za štandard kvality tak, aby sa pripravili také štandardy, ktoré budú aplikované neskôr po transformácii sociálnych služieb. Taktiež informoval, že ešte prebieha jeden kurz pre pracovníkov zapojených vyšších územných celkov, ktorý je zameraný na univerzálny dizajn a bezbariérovosť v dizajne. Okrem toho prebiehajú ešte niektoré menšie aktivity ako pravidelná supervízia, stretnutia pracovných tímov a metodického tímu a takisto prebiehajú stretnutia v komunite, ktorých cieľom je senzitivizovať ľudí v komunite a zapojených aktérov, či už z obcí alebo z vyšších územných celkov na tému transformácie, keďže je možné si všimnúť, že táto téma sa často krát stretla s negatívnou odozvou komunity ľudí, kde malo prísť k transformácii a deinštitucionalizácii. Túto časť, aj keď rozpočtovo malú, považuje za veľmi dôležitú časť projektu. Ďalej informoval o dodatku k zmluve o nenávratnom finančnom príspevku, ktorý bol primárne zameraný na to, aby reflektoval finálne finančné potreby rozpočtu na implementovanie všetkých aktivít podľa potreby. Prítomných oboznámil s aktuálnym stavom čerpania financií. Uviedol, že celkový obnos sa nezmenil a stále sa jedná o národný projekt s celkovým obnosom milión Eur. Momentálne čerpanie predstavuje okolo 53% a predpokladané čerpanie sa očakáva okolo 90 - 93%. Informoval, že merateľné ukazovatele projektu boli naplnené, ak nie prekročené. Uviedol, že do konca novembra 2015 budú prebiehať kurzy a z uvedeného dôvodu sa očakáva zvýšenie ukazovateľov. Ďalej informoval, že sa uskutočnia pracovné cesty do Českej republiky, kde zapojené zariadenia, ich zamestnanci, ale aj klienti budú mať možnosť navštíviť vybrané zariadenia v Českej republike, ktoré už prešli transformáciou. Tieto pracovné cesty budú prebiehať koncom októbra 2015 a počas novembra 2015. Uskutočnia sa celkovo štyri cesty pri celkovom počte 135 osôb zapojených do projektu. Okrem toho prebiehajú a ešte sa uskutočnia diseminačné aktivity a kompletizovanie odborných textov, ktoré vyplynuli zo zborníka, z konferencie ako aj z ďalších pripravených materiálov. Následne informoval aj o projekte zameranom na Bratislavský samosprávny kraj, ktorý je obsahom a osnovami napojený na veľký projekt, v rámci ktorého prebiehajú rovnaké aktivity. V rámci tohto projektu bol taktiež ukončený základný kurz pre pracovníkov a kurz podporovaného zamestnávania. Informoval, že tri zariadenia v Bratislavskom samosprávnom kraji, ktoré sa zapojili do projektu sa zúčastnia aj pracovných ciest do Českej republiky. Očakáva sa, že merateľné ukazovatele projektu Bratislavského samosprávneho kraja sa naplnia a zrejme aj prevýšia.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - poďakovala za prezentáciu, ocenila poskytnuté informácie z dôvodu, že proces deinštitucionalizácie dlhodobo sleduje a veľmi sa teší, že celá stratégia tak, ako bola schválená napreduje. Zároveň požiadala o informáciu, či sa vo vzťahu k vzdelávaniu manažmentu myslí len vzdelávanie riadiacich pracovníkov alebo aj zamestnancov zariadení.

Michal Riečanský, projektový manažér národného projektu, Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR - vysvetlil, že do kurzu o základoch štandardizácie kvality sociálnych služieb sú zapojení klienti, ale aj zamestnanci. V rámci štandardov kvality sú primárne zapojení ľudia z manažmentu, čo nemusí byť vždy tá istá osoba, ktorá je zodpovedná za štandard kvality sociálnych služieb. Ďalej vysvetlil, že zamestnanci, ktorí sú v priamom kontakte s klientmi a ktorí budú po transformácii ďalej pracovať s klientmi sú zapojení do troch kurzov (špecializované tréningy k individuálnemu plánovaniu pre zamestnancov a klientov sociálnych služieb; špecializované semináre o živote v komunite ľudí so zdravotným postihnutím; špecializované semináre o nezávislom živote ľudí so zdravotným postihnutím). Dodal, že v prípade, ak sa jedná o tých istých ľudí, tak sú zapojení aj do kurzu štandardov kvalít.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - požiadala o informáciu, prečo na publicitu a informovanosť neboli vynaložené doposiaľ žiadne finančné prostriedky. Vyjadrila presvedčenie, že deinštitucionalizácia by si zaslúžila trošku väčšiu osvetu aj smerom k verejnosti.

Michal Riečanský, projektový manažér národného projektu, Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informoval, že sa jedná o starší údaj, pretože v súvislosti s konferenciou boli vynaložené určité výdavky, ako napr. tlač materiálov o jednotlivých zariadeniach. Uviedol, že na publicitu sú výdavky o niečo vyššie s tým, že hlavná diseminácia materiálov práve prebieha.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - požiadala o informáciu, či má riadiaci výbor národného projektu v pláne zvolať zasadnutie.

Michal Riečanský, projektový manažér národného projektu, Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informoval, že riadiaci výbor v predchádzajúcom období sa prostredníctvom procedúry *per rollam* zaoberal sylabami ku kurzom. Uviedol, že v súčasnosti nie je naplánované ďalšie zasadanie a momentálne nemá vedomosť, či sa uskutoční hodnotiace záverečné zasadanie.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - požiadal o informáciu, aká práca sa vykonala s klientmi zariadení, ktoré sú určené na deinštitucionalizáciu a či tento proces klienti vnímajú pozitívne alebo negatívne.

Michal Riečanský, projektový manažér národného projektu, Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informoval, že istá časť klientov v zariadení bola zapojená do niektorých vzdelávacích kurzov alebo do ich častí, napr. do základného kurzu a do integrovaného tréningu. Projekt napomohol k zavedeniu individuálneho plánovania práce s klientmi, ktoré prostredníctvom informácií a schopností zdieľaných počas vzdelávania boli zavedené v daných zariadeniach a zároveň sa zmenil aj prístup práce s klientmi. Uviedol, že osobne navštívil zariadenia, kde komunikoval s klientmi nielen on, ale aj kolegovia a kolegyne. Proces deinštitucionalizácie je zo strany klientov veľmi podporovaný. Informoval, že na konferencii zaznel veľký záujem zo strany klientov o integrovanie sa do komunity a do bežného života a o preberanie kontroly nad vlastným

životom. Uviedol príklad zo zariadenia z Lipovej, klienti ktorého si ako prví našli zamestnanie vďaka kurzom podporovaného zamestnávania. S potešením informoval, že na konferencii prezentovali terajší alebo bývalí klienti zariadení sociálnych služieb svoje skúsenosti súvisiace s prechodom do komunitného života alebo s osamostatnením sa. Informoval o zaujímavom prípade klienta zariadenia sociálnych služieb, ktorý sa stal pracujúcim zamestnancom toho istého zariadenia, ale už bývajúceho samostatne mimo daného zariadenia. Uviedol, že v rámci projektu Ľudia, ktorí pracujú s klientmi začali aplikovať iné metódy práce s klientmi, napr. krúžky sebaobhajovania. Na záver dodal, že zo strany klientov pozoruje veľký progres, prejavenie záujmu a podporu tejto problematike. Na záver informoval, že uvedené skutočnosti budú skompilované v zborníku, kde budú zachytené priamo aj výstupy od klientov zariadení zapojených do projektu.

Ľubica Vyberalová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - poďakovala za poskytnuté informácie, prostredníctvom ktorých jej boli zodpovedané mnohé otázky.

- **Národný projekt Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí**

Denisa Braxator, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny - podala informáciu o priebehu implementácie národných projektov efektivity nasledovne: Uviedla, že projekty budú ukončené v mesiaci november 2015. Z uvedeného dôvodu všetky vzdelávacie aktivity sú ukončené, posledné vzdelávania sa uskutočnili v máji 2015 v Ružomberku a v Komárne. V súčasnosti prebiehajú posledné skupinové supervízie na všetkých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré budú ukončené v októbri 2015. Informovala, že boli ukončené prípravy na novom národnom projekte efektivity II, ktorý by mal fungovať pod názvom podpora rozvoja sociálnej práce v rodinnom prostredí klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny. Projekt by mal plynule nadviazať na predchádzajúce národné projekty - efektivity I. Predpokladaný začiatok implementácie projektu je plánovaný na začiatok decembra 2015. Projekt by mal trvať 60 mesiacov. Podstatné je, že sa plánuje zachovať všetky personálne kapacity, ktoré boli prijaté v predchádzajúcom národnom projekte a plánuje sa rozšíriť personálne kapacity o Bratislavu, ktorá bola v predchádzajúcom projekte vynechaná. Ďalej informovala členov výboru, že v rámci vzdelávania v prvom národnom projekte efektivity boli terénnym sociálnym pracovníkom poskytnuté informácie týkajúce sa sociálnej diagnostiky syndrómu CAN. Dodala, že v druhom projekte bolo predmetom záujmu vytvorenie vzdelanostnej nadstavby k už dosiahnutému vzdelaniu. Vysvetlila, že terénni sociálni pracovníci podľa jednotlivých oddelení sa budú špecializovať na zlepšenie komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím, s určitými špecifickými typmi klientov, ako napr. s manipulatívnym klientom, s agresívnym klientom a taktiež sa budú špecializovať aj na vedenie rozhovoru s dieťaťom.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu o stave implementácie Národného projektu „Podpora procesu deinstitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb“ a Národného projektu „Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí“
Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 61

5. Informácia o príprave správy o plnení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotných postihnutím

Ján Gabura, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informoval, že v zmysle uznesenia vlády SR č. 25 z 15. januára 2014 majú subjekty povinnosť do 31. marca 2016 predložiť Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020 s návrhom na jeho aktualizáciu. Pracovné stretnutie sekundárnych kontaktných miest sa uskutočnilo 17. septembra 2015. Predmetom rokovania bola diskusia o systéme a metodike odpočtovania opatrení národného programu a bol predstavený harmonogram pre odpočet a aktualizáciu národného programu. Výsledkom stretnutia bola dohoda o vytvorení metodiky odpočtovania národného programu, na základe ktorej bude potrebné predkladať jednotlivé odpočty opatrení vo forme, ktorá bude uvedená v metodike. Výzva na zaslanie odpočtu za roky 2014 a 2015 spolu s metodikou odpočtovania bude adresovaná subjektom k 1. decembru 2015, aby bol vytvorený dostatočný časový priestor do 31. januára 2016 pre odpočet v rámci rezortov a spolupracujúcich subjektov. Po zaslaní podkladov zo strany rezortov a spolupracujúcich subjektov spracuje Hlavné kontaktné miesto pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím doručené podklady a pracovnú verziu materiálu bude v mesiaci február 2016 zasielať kontaktným osobám na kontrolu a prípadné pripomienkovanie. Následne sa v mesiaci marec 2016 uskutoční stretnutie kontaktných osôb, zástupcov mimovládnych organizácií a ďalších subjektov, ktoré vstupujú do pripomienkového konania materiálu. Na základe pripomienok zo stretnutia bude materiál sfinalizovaný a pripravený na predloženie do pripomienkového konania. Materiál bude predložený Výboru pre deti a mládež, Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím a Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - požiadal o informáciu, či bude vyhodnocovanie opatrení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím koordinované aj s procesom hodnotenia a plnenia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý už prebieha v Ženeve a kde bude prebiehať konštruktívny dialóg začiatkom apríla 2016. Uviedol, že podľa jeho názoru sa jedná o paralelný proces.

Ján Gabura, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - zareagoval, že termínovo sa tieto úlohy prelínajú, avšak obhajovanie Východiskovej správy k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím bude prebiehať 4. a 5. apríla 2016 v Ženeve a aktualizácia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím je naplánovaná na neskoršie obdobie.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu o príprave správy o plnení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotných postihnutím

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 62

6. Informácia o Akčnom pláne predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2015 - 2019

Veronika Madzinová, odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informovala, že Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2015-2019 je v termíne konania zasadnutia výboru v procese

vyhodnocovania pripomienok uplatnených v rámci medzirezortného pripomienkového konania, ktoré bolo ukončené dňa 19. októbra 2015. Informovala, že gestorm vyhodnotenia pripomienok je Ministerstvo spravodlivosti SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR je spolugestorom. Na záver uviedla, že komplexnejšia informácia o Akčnom pláne predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2015-2019 možno podať na ďalšom zasadnutí výboru.

Záver: výbor vzal na vedomie informáciu o Akčnom pláne predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2015 – 2019

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 63

7. Podnet Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR k problematike odbornej spôsobilosti na vykonávanie športovej masáže v kontexte Návrhu zákona o športe

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - prítomných informoval, že tento bod je zaradený do programu na základe podnetu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a týka sa kvalifikačných požiadaviek na výkon športovej masáže v súvislosti s Návrhom zákona o športe. Vyzval spracovateľa návrhu, aby predniesol informácie.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - prítomných informoval, že Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pripravilo návrh zákona o športe. Uviedol, že Ministerstvo zdravotníctva SR sa v uvedenom návrhu zákona snaží presadiť, aby podmienkou pre vykonávanie športovej masáže bolo úplné stredné odborné vzdelanie, ako sa to vyžaduje v zdravotníckych zariadeniach. Doteraz bolo postačujúce absolvovať vzdelávací kurz akreditovaný MŠVVŠ SR, ktorý poskytuje Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých v Levoči, ktoré je zriadené Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Uvedené sa týka bezprostredne nevidiacich ľudí, ale hlavne neskôr osleplých ľudí. Vysvetlil, že v Rehabilitačnom stredisku pre zrakovo postihnutých v Levoči je jedným z nosných oborov pre ďalšie pracovné uplatnenie neskôr osleplých ľudí masérstvo. Do deväťdesiatych rokov boli absolventi rehabilitačného strediska bežne prijímaní do kúpeľných zariadení, kde vykonávali svoju odbornosť masérstvo. Na základe zmien bolo v deväťdesiatych rokoch pristúpené k tomu, že v zdravotníckych zariadeniach a kúpeľoch môžu vykonávať masérstvo iba absolventi strednej zdravotníckej školy, čím sa pre neskôr osleplých, ktorí sú absolventmi rehabilitačného strediska značne znížil počet miest, kde sa mohli uplatniť. Dodal, že napriek tomu sa mohli uplatňovať ako športoví maséri. V súčasnom návrhu o športe sa snaží Ministerstvo zdravotníctva SR presadiť, že športovú masáž nebudú môcť vykonávať absolventi Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči, ale len absolventi strednej zdravotníckej školy, resp. dvojročného nadstavbového kurzu. Informoval, že sú stovky nevidiacich masérov, ktorí majú certifikát na vykonávanie športovej masáže a v dohľadnej dobe do piatich rokov skončí platnosť vydaným certifikátom a športoví maséri nebudú môcť uvedenú činnosť vykonávať. Druhý problém nastáva v tom, čo bude s Rehabilitačným strediskom pre zrakovo postihnutých v Levoči, ktoré už nebude môcť vykonávať odbor športovej masáže. Tretím problémom je zníženie počtu možností pracovného uplatnenia pre nevidiacich. Prítomným vysvetlil, že z uvedeného dôvodu sa uchádza o podporu výboru, aby otázka odbornej spôsobilosti masérov bola zachovaná podľa doterajšieho právneho stavu.

Katarína Lanáková, riaditeľka odboru politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - zareagovala, že vďaka pánovi Milanovi Měchurovi má rezort práce vedomosť o uvedenom probléme. Informovala, že štátny tajomník Branislav Ondruš už začal v tejto veci konať a v polovici októbra 2015 sa uskutočnilo stretnutie s pánom štátnym tajomníkom Ministerstva zdravotníctva SR, ktorého zástupcovia rezortu práce dôkladne oboznámili s pôsobením a s činnosťou Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči a s poskytovaním vzdelávacieho kurzu na profesiu športový masér. Uviedla, že po objasnení problému dostali zástupcovia rezortu práce určitú podporu aj z Ministerstva zdravotníctva SR na riešenie tejto situácie. Prítomných informovala, že riešenie situácie je zatiaľ v procese. Uviedla, že štátny tajomník Branislav Ondruš sa stretne so zástupcami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, s ktorými sa budú snažiť nájsť spoločné riešenie ako túto vzniknutú situáciu upraviť v príslušných právnych predpisoch. Zdôraznila, že netvrdí, že zostane zachovaný súčasný právny stav, nakoľko odborná spôsobilosť športový masér je v súčasnosti vydávaná na základe potvrdenia o akreditácii, ktoré je vystavované v zmysle zákona č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre, ktorá sa zruší novým zákonom o športe. Zdôraznila, že je snaha túto vzniknutú situáciu riešiť tak, aby bolo prijaté riešenie v prospech Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči tak, aby aj naďalej mohlo poskytovať vzdelávacie kurzy na profesiu športový masér. Uviedla, že sa snažia v maximálnej miere nájsť riešenie, ktoré by bolo v prospech strediska v Levoči. Na záver uviedla, že ak bude známy výsledok, prostredníctvom Spoločného sekretariátu výborov bude informovať Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - prítomných informoval, že si naštudoval profil absolventa strednej zdravotníckej školy v odbore klasická masáž, ktorá sa u absolventov rozdeľuje do štyroch podskupín: masáže pre zdravotnícke zariadenia, športová masáž, reflexná masáž a lymfodrenáž. Doplnil vysvetlenie, že zástupcovia osôb so zrakovým postihnutím sa uchádzajú o veľmi jednoduchý pozmeňujúci návrh zákona o športe. Uviedol, že v ustanovení § 6 ods. 1 návrhu zákona o športe sa uvádza, že športovým odborníkom je osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti získanej podľa osobitného predpisu, s tým, že na konci vety uvedený odkaz na poznámku pod čiarou, v ktorom je definovaný § 33 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Vysvetlil, že za účelom zachovania súčasného právneho stavu i do budúcnosti, navrhuje doplniť na koniec textu slová „alebo absolvovaním príslušného vzdelávacieho kurzu akreditovaného ústredným orgánom štátnej správy“. Uviedol, že sa jedná o veľmi jednoduchý pozmeňujúci návrh. V prípade schválenia tohto pozmeňujúceho návrhu by považoval za potrebné, aby bolo z návrhu zákona vypustené ustanovenie ods. 4 z ustanovenia § 103 ako nadbytočné. Na záver prítomných informoval, že pozmeňujúci návrh pravdepodobne Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR postúpi do Národnej rady SR.

Daniela Pochybová, zástupkyňa Konfederácie odborových zväzov - prítomných informovala, že sa pripravuje národná sústava kvalifikácií a národná sústava povolání a povolanie bude len masér, ktorý je zaradený medzi zdravotnícke povolania podľa zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, kde sú uvedené určité kvalifikačné predpoklady. Skonštatovala, že by súhlasila s tým, aby boli vyňatí absolventi Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči, čo by bolo možné zrejme uskutočniť na základe výnimky zo vzdelania tak, ako to bolo v prípade, keď zdravotné sestry prechádzali zo štvorročného na vysokoškolské vzdelanie a takisto sa v tomto prípade urobila výnimka zo vzdelania. Zdôraznila, že by nebolo vhodné do navrhovaného riešenia fixovať kurzy.

Katarína Lanáková, riaditeľka odboru politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - upresnila, že Ministerstvo školstva, výskumu a športu SR už nebude v tejto záležitosti figurovať, pretože už nebude vydávať na tento účel akreditácie z dôvodu, že sa bude jednať o zdravotnícke povolanie.

Daniela Pochybová, zástupkyňa Konfederácie odborových zväzov - zareagovala, že by súhlasila s tým, aby sa uvedený problém riešil formou výnimky pre Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých v Levoči.

Katarína Lanáková, odbor politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - zdôraznila, že uvedené riešia zástupcovia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR so zástupcami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu k problematike odbornej spôsobilosti na vykonávanie športovej masáže v kontexte vládneho návrhu zákona o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podporil zachovanie súčasného stavu týkajúceho sa odbornej spôsobilosti na vykonávanie športovej masáže pre absolventov Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči
Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 64

8. Rôzne

8 a) Informácia o riešení podnetu Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR k výkonu práce mimo chráneného pracoviska a chránenej dielne

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - prítomných informoval, že tento bod je zaradený do programu na základe podnetu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a týka sa možnosti vykonávať pracovné činnosti aj mimo vyčleneného alebo vyhradeného priestoru chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Požiadal pána Milana Měchuru o uvedenie problému.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - prítomných informoval, že sa v rámci činnosti Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska stretol s problematickým postojom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny pri vykonávaní práce mimo priestoru chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Vysvetlil, že v rámci Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska sú zamestnaní odborníci na bezbariérové projektovanie a bezbariérové pripomienkovanie projektov, ktorých súčasťou práce je aj návšteva príslušného miesta, za účelom obhliadky miesta vo vzťahu k bezbariérovým úpravám. Uviedol, že v tejto veci mali problém s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ale následne po písomnej komunikácii získali od Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny súhlas, že ak to práca vyžaduje, tak môže ten občan so zdravotným postihnutím, pre ktorého zamestnávateľ zriadil chránené pracovisko, vykonávať prácu na prechodný čas, ktorý nepresahuje 50% určeného pracovného času i mimo priestorov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Zdôraznil, že sa vyskytujú prípady, kedy zamestnanci úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v iných mestách Slovenska upozorňujú na to, že občan so zdravotným postihnutím, pokiaľ má zriadené chránené pracovisko alebo chránenú dielňu, nesmie vykonávať prácu mimo chránenej dielne a chráneného pracoviska. Uviedol, že by ocenil, ak by sa podarilo ujednotiť riešenie pre uvedený problém a navrhol, aby bola do § 55 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti doplnená veta: „ak to charakter zamestnania alebo charakter práce vyžaduje,

môže občan so zdravotným postihnutím vykonávať prácu na prechodný čas i mimo priestorov zriadených v chránenej dielni, alebo chráneného pracoviska“. Vyjadril presvedčenie, že by sa prostredníctvom uvedenej úpravy zjednotil výklad na všetkých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím - prítomných informoval, že aj on zaznamenal v uplynulom období takéto prípady. Uviedol, že v rámci činnosti organizácie, ktorú zastupuje museli na požiadanie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny tiež modifikovať pracovné zmluvy zamestnancov v takom zmysle, že prácu vykonávajú iba v mieste chráneného pracoviska. Ďalej uviedol, že na rokovaní ohľadom tejto problematiky, ktoré sa uskutočnilo na Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny bolo prítomným zástupcom potvrdené, že všetci prítomní zástupcovia z chráneného pracoviska v danom momente porušujú predpisy. Následne zareagoval, že je nemysliteľné, aby zástupcovia organizácií, ktoré vykonávajú terénnu sociálnu prácu nemohli ísť za klientom iba z dôvodu, že úrad práce, sociálnych vecí a rodiny má takúto požiadavku.

Ľubica Vyberalová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - doplnila, že počula v rozhlase informáciu o tom, že jedna pani mala záujem zriadiť chránenú dielňu, kde zamestnanci mali pracovať vonku na poličku a úrad práce jej to nedovolil z dôvodu, že Regionálny úrad verejného zdravotníctva nevie posúdiť takéto miesto výkonu práce, pretože nemá usmernenia, ako uvedené posudzovať.

Katarína Lanáková, riaditeľka odboru politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - zareagovala, že je oboznámená s podnetom Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR. Uviedla, že zamestnanec chránenej dielne je zamestnanec v klasickom pracovnom vzťahu podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. Z povahy pracovnej činnosti zamestnanca chránenej dielne vyplýva, či je potrebné ho vyslať na nejaké školenie, zúčastniť sa určitého zasadnutia, rokovania atď., čo súvisí s jeho pracovnou náplňou, pracovnou činnosťou, tak isto, ako u bežného zamestnanca mimo chránenej dielne, ktorý je v pracovnom vzťahu tiež podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, respektíve podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Takýto zamestnanec, keď ide na školenie, vykonáva svoju pracovnú činnosť, tak isto aj zamestnanec chránenej dielne vykonáva pracovnú činnosť, pretože ho zamestnávateľ niekam vyslal. Následne vysvetlila, že uvedené nepovažuje za porušenie dohody, keď zamestnanec opustí miesto výkonu práce, ktorá je buď chránená dielňa alebo chránené pracovisko. Uviedla, že keď zamestnávateľ zväží, že vyšle svojho zamestnanca na služobnú cestu, na školenie na nevyhnutne určený čas, tak zamestnanec si plní svoje pracovné povinnosti. Uviedla, že stanovisko odboru politiky trhu práce je také, že takéto činnosti môžu byť vykonávané aj mimo chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Prítomných informovala, že bolo zaslané Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny stanovisko, aby boli úrady práce, sociálnych vecí a rodiny jednotne usmernené, ako majú v takýchto prípadoch postupovať. Uviedla, že predpokladá, že v najbližšom čase ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečí jednotné usmernenie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v tejto veci. Na záver uviedla, že nie je potrebné upravovať v tejto veci zákon.

Dana Vargová, odbor politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - na doplnenie uviedla, že činnosti musia nadväzovať na charakteristiku tých pracovných miest, ktoré sú schvaľované v rámci dohody o zriadení pracovného miesta v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku. Musí byť preukázateľné, že zamestnanec ide na služobnú cestu, že ho zamestnávateľ vyslal, že činnosti súvisia s pracovnou činnosťou, pretože nadväzujú na tú pracovnú činnosť na tom chránenom pracovisku alebo v tej chránenej dielni, na ktoré dáva úrad práce, sociálnych vecí a rodiny kladný posudok.

Ľubica Vyberalová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím - v súvislosti so svojim predchádzajúcim vyjadrením doplnila, že v spomínanom prípade úrad práce, sociálnych vecí a rodiny neschválil zriadenie chránenej dielne. Zároveň uviedla, že sa jednalo o iný problém, keďže pracovisko bolo vonku a plán bol taký, že v zimných mesiacoch by sa spracovávali vypestované bylinky, na čo hygienik nedal odporúčanie.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - zareagoval na vyjadrenie pani Ľubice Vyberalovej, že uvedené sa týka iného veľmi vážneho problému, pretože nie je možné obmedzovať zamestnávanie zdravotne postihnutých na pevne vymedzený priestor. Uviedol, že vo svete v rozvojových krajinách je hlavným zamestnaním poľnohospodárstvo. Následne prítomných informoval, že v Anglicku sú bežne vytvorené kvetinárske a zeleninárske farmy, na ktorých pracujú osoby so zdravotným postihnutím. Je to zamestnávanie zdravotne postihnutých na voľnom trhu práce, kde je možná podpora. Skonštatoval, že takáto forma práce by bola na Slovensku zakázaná. Zdôraznil, že si myslí, že je problém vo výklade významu čo znamená chránené zamestnávanie. Informoval, že Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR už viac krát poukazovala na terajšie nariadenie, ktoré hovorí o chránenom zamestnávaní len skutočne v dielni, kde sa niečo prispôsobuje. Na Slovensku nie je možná podpora, pokiaľ to nie je deklarované ako chránené zamestnávanie. Myslí si, že uvedené by bolo potrebné riešiť komplexnejšie. Vysvetlil, že v rámci Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska vykonávajú viaceré nevidiace osoby profesiu ladičov piana. Nerozumie tomu, či v takomto prípade by mali piano doviest' do chránenej dielne za účelom jeho naladenia a potom ho odvieť majiteľovi, čo by znamenalo, že pri preprave by sa piano rozladilo. Uviedol, že uvedené sa týka aj masérov a ľudí, ktorí chodia doučovať deti jazyky. Dodal, že sa nejedná len o jedno povolanie a uviedol, že celý výkon povolania môže byť taký, že zamestnanec chránenej dielne musí niekam chodiť.

Daniela Pochybová, zástupkyňa Konfederácie odborových zväzov - zareagovala na vyjadrenie pani Ľubice Vyberalovej. Uviedla, že prezentovaný prípad bol možno zle pochopený, pretože ak predmetná prevádzka nemusela byť schvaľovaná Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, tak možno z toho dôvodu nebolo možné uvedenú prevádzku schváliť. Dodala, že neznamená, že každú jednu prevádzku musí schváliť Regionálny úrad verejného zdravotníctva, pokiaľ to nebolo myslené tak, že by mohli byť porušené určité hygienické predpisy. Uviedla, že zákon o službách zamestnanosti uvádza, že poradná komisia rozhodne, či je potrebný súhlas od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, pretože sú niektoré prevádzky ako napr. výstavba senníka, kde netreba rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Dana Vargová, odbor politiky trhu práce, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - zareagovala na predchádzajúce vyjadrenie pani Daniely Pochybovej so zámerom poopraviť prednesenú informáciu. Vysvetlila, že zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti jednoznačne stanovuje ako podmienku k získaniu štatútu chránenej dielne alebo chráneného pracoviska mať kladný posudok orgánu verejného zdravotníctva. Na základe toho úrad rozhodne a posudzuje pracovnú činnosť, pracovné podmienky, priestor atď. Zdôraznila, že základnou podmienkou je mať kladný posudok Úradu verejného zdravotníctva.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - zareagoval, že mal záujem predniesť rovnakú informáciu, pretože kladný posudok Úradu verejného zdravotníctva je nutný podklad pre rozhodovanie.

Milan Měchura, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím - k pôvodnému návrhu, o ktorom sa diskutovalo podal prítomným doplňujúcu informáciu: Uviedol, že dňa 1. októbra 2015 sa uskutočnila schôdza Výboru Národnej rady SR pre sociálne veci a Národná rada občanov so zdravotným postihnutím zaslala návrh na zmenu zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti poslancom. Dodal, že momentálne nemôžu ovplyvniť, ako sa s uvedeným návrhom poslanci vysporiadajú. Zdôraznil, že súhlasí s tým, aby v rámci obhajoby zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR uviedlo, akým spôsobom je vec riešená a z uvedeného dôvodu nie je potrebné vykonať doplnenie zákona.

Záver: výbor prediskutoval informáciu k výkonu práce mimo chráneného pracoviska a chránenej dielne a podporil stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR usmerniť úrady práce, sociálnych vecí a rodiny z pozície Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny tak, aby činnosti nadväzujúce na charakteristiku pracovných miest bolo možné vykonávať mimo chránenej dielne alebo chráneného pracoviska avšak pri plnení podmienky, že súvisia s danou charakteristikou pracovného miesta

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 65

8b) Informácia o Európskej karte mobility

Ján Gabura, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informoval, že cieľom Európskeho preukazu zdravotného postihnutia je zaviesť preukaz osoby so zdravotným postihnutím, ktorý by platil vo všetkých členských štátoch Európskej únie, na základe ktorého by držiteľ, resp. osoba so zdravotným postihnutím, získala výhody a benefity v oblasti kultúry, cestovného ruchu, verejnej dopravy, voľnočasových aktivít a podobne. Uviedol, že jedným z hlavných princípov Európskeho preukazu zdravotného postihnutia je reciprocita v poskytovaní výhod a benefitov na základe vlastníctva preukazu a vzájomné uznávanie tohto preukazu medzi členskými štátmi EÚ, ktoré priamo participujú na tomto projekte. Systém poskytovania výhod a benefitov si každý participujúci členský štát určuje podľa vlastného zváženia. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR malo ambíciu na projekte Európskeho preukazu zdravotného postihnutia od začiatku participovať, o čom svedčí aj fakt, že bolo jednou zo 17 krajín Európskej únie z celkového počtu 28, ktoré boli členmi pracovnej skupiny. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Európsku kartu zdravotného postihnutia neodmieta, ale zastáva názor, že pred jej zavedením je potrebné prijať príslušnú európsku legislatívu, ktorá by dopomohla k jej implementácii vo všetkých členských štátoch Európskej únie a nie iba v tých, ktoré mali zastúpenie v pracovnej skupine. Výzva na predkladania návrhov sa vzťahuje iba na štáty zastúpené v pracovnej skupine na podporu start-up fázy európskej karty zdravotného postihnutia. Výzva na predkladanie projektov bola zverejnená v júli 2015 a uzávierka na podávanie žiadostí bola stanovená na september 2015. Rezort práce uvedenú iniciatívu zavedenia európskeho preukazu víta, avšak vzhľadom na nejasnosť podmienok, komu karta bude vydávaná, aké má mať formálne a obsahové náležitosti, sa zapojí do vydávania týchto kariet až po úprave európskou legislatívou. Rezort práce zastáva názor, že vydávanie európskeho preukazu je tak dôležitá téma, že si vyžaduje oporu v európskej legislatíve tak, ako tomu bolo v prípade parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím (odporúčanie rady 98/376/ES), ktorým boli stanovené základné formálne aj obsahové náležitosti parkovacieho preukazu. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa obrátilo aj na zástupcov Európskej komisie, ktorí po konzultácii s právnymi zástupcami odmietli poskytnúť akékoľvek stanovisko k počtu štátov, ktoré sa do tohto projektu zapojili. Z informácií, ktoré sú známe, sa zapojí zatiaľ iba Belgicko a Poľsko.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - zareagoval, že tiež zisťoval, informácie o zapojení sa krajín do tohto projektu. Má informáciu, že sa zapojí aj Taliansko. Následne zareagoval, že je zvláštne, že zo susedných krajín nebol nikto zastúpený v pracovnej skupine.

Záver: výbor prediskutoval a vzal na vedomie informáciu o Európskej karte mobility

8 c) Informácia o riešení problematiky poskytovania tlmočnickej služby pre osoby so sluchovým postihnutím¹

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomným podal informáciu o činnosti pracovnej skupiny Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zaoberajúcou sa riešením ďalšieho vzdelávania tlmočníkov vykonávajúcich tlmočenie v rámci tlmočnickej služby a v rámci osobnej asistencie, ktorá vznikla z podnetu ministra práce, sociálnych vecí a rodiny. Uviedol, že členovia pracovnej skupiny majú za úlohu riešiť tlmočenie v oblasti posunkového jazyka. Pracovná skupina je zložená zo zástupcov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, zástupcov Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, zo zástupcov z Univerzity Komenského, Štátneho pedagogického ústavu a ďalších odborníkov z oblasti používania posunkového jazyka. Táto pracovná skupina vznikla z titulu, že zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia pozná nástroj peňažný príspevok na osobnú asistenciu, v rámci ktorého môže osobný asistent vykonávať úkony tlmočenia, ale iba v prípade, že získa certifikované vzdelanie. Toto certifikované vzdelanie môže získať z dvoch titulov. Jeden je podľa zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch o súdnych znalcoch a tlmočníkoch. Druhý titul je prostredníctvom zákona o celoživotnom vzdelávaní. Takýto istý systém funguje aj v tlmočnickej službe, ktorá je upravená v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Taktiež v prípade, že tlmočník vykonáva tlmočnickú službu podľa tohto zákona, musí získať spôsobilosť podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní. Uviedol, že v rámci zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní bola akreditovaná jediná organizácia, ktorá uskutočňovala certifikované vzdelávanie, ktorá ale ukončila svoju činnosť. Uviedol, že v roku 2010 bol ratifikovaný Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, kde sa v časti vzdelávanie uvádza, že zmluvné štáty dohovoru musia zabezpečiť to, aby boli vzdelávaní tí, ktorí vzdelávajú deti so sluchovým postihnutím, ale aby aj deti so sluchovým postihnutím alebo s iným postihnutím sa mohli vzdelávať v pre nich prístupnej forme. Z toho dôvodu bolo identifikované, že najrýchlejší spôsob riešenia tejto situácie je prostredníctvom vytvorenia vzdelávacieho programu cez celoživotné vzdelávanie, ale zároveň netreba opomínať aj to, že takýto typ vzdelávania vo vzťahu k tlmočeniu, by mal byť uskutočňovaný nielen prostredníctvom celoživotného vzdelávania, ale aj prostredníctvom klasického vysokoškolského vzdelávania. Prítomných informoval, že v nadväznosti na uvedené skutočnosti bol pripravený aj návrh uznesenia, ktoré by uložilo určité úlohy s tým, že by bola na najbližšom zasadnutí výboru poskytnutá informácia o postupe pracovnej skupiny zriadenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Mária Homolová, tajomníčka výboru - prítomných oboznámila s návrhom uznesenia, znenie ktorého sa dohodlo deň pred zasadnutím výboru na stretnutí pracovnej skupiny. Výbor pre

¹ Informácia bola poskytnutá v úvode rokovania výboru z dôvodu časovej kolízie s inými pracovnými povinnosťami zástupkyne Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zastrešujúcej problematiku celoživotného vzdelávania, ktorej účasť pri tomto bode programu bola nutná.

osoby so zdravotným postihnutím ukladá Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci s pracovnou skupinou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zaoberajúcou sa riešením ďalšieho vzdelávania tlmočníkov vykonávajúcich tlmočenie v rámci tlmočnickej služby a v rámci osobnej asistencie, riešiť problematiku vzdelávania tlmočníkov pre osoby so sluchovým postihnutím prostredníctvom celoživotného vzdelávania a vysokoškolského vzdelávania. Výbor ukladá Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR vypracovať profil absolventa celoživotného vzdelávania a profil absolventa vysokoškolského vzdelávania tlmočníka pre osoby so sluchovým postihnutím s cieľom jeho zaradenia do štatistickej klasifikácie zamestnaní. Výbor zároveň ukladá Ministerstvu školstva informovať o postupe riešenia na najbližšom zasadnutí výboru.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - vyslovil námietku, že odborný orgán poradného orgánu vlády nemôže ukladať ministerstvu úlohy a navrhol zmeniť v návrhu uznesenia slovo „ukladá“ na „odporúča“. Následne odporučil hlasovať o procesuálnom prvku. Hlasovanie o procesuálnom prvku: prítomní zástupcovia odsúhlasili zmeniť v návrhu uznesenia slovo „ukladá“ na „odporúča“ a jeden zástupca sa zdržal hlasovania.

Mária Tekelová, riaditeľka odboru špeciálnych škôl, špeciálnych výchovných zariadení a poradenských zariadení, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - uviedla, že pokiaľ sa jedná o celý návrh uznesenia, stanovisko rezortu školstva je nehlasovať o návrhu uznesenia priamo na zasadnutí výboru, ale požiadať o hlasovanie o návrhu uznesenia prostredníctvom procedúry *per rollam*. Vysvetlila, že uvedené žiada z dôvodu, aby sa k návrhu uznesenia mohli vyjadriť všetky vecne príslušné sekcie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, teda aj tie, ktoré nie sú zastúpené v pracovnej skupine.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - vyzval riaditeľa odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, aby sa vyjadril k uvedenej požiadavke.

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - vysvetlil, že vzhľadom k tomu, že pracovná skupina sa stretla deň pred zasadnutím výboru, skutočne nemalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu možnosť oboznámiť sa s návrhom uznesenia. Vyjadril súhlas s návrhom hlasovať o návrhu uznesenia k problematike tlmočenia pre osoby so sluchovým postihnutím procedúrou *per rollam*.

▪ **Informácia o zraniteľných odberateľoch energií v domácnosti**

Branislav Jaďuď, Ministerstvo zdravotníctva SR - pripomenul, že na predchádzajúcom zasadnutí sa diskutovalo o podnete Organizácie muskulárnych dystrofikov v SR, ktorý bol začiatkom marca 2015 zaslaný na Ministerstvo zdravotníctva SR. Toho času nemal rezort zdravotníctva k uvedenej veci výstup. Uviedol, že rezort zdravotníctva oslovil Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, ktorej bola preposlaná tabuľka, v ktorej sú uvedené informácie o 93 pacientoch, ktorí majú domácu umelú pľúcnu ventiláciu. Z uvedeného počtu pacientov je 33 detí. Uviedol, že všetky prístroje, ktoré sú zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne majú záložný zdroj elektrickej energie - akumulátor, ktorý po dobu štyroch hodín zabezpečuje kontinuálnu prevádzku. Zároveň boli pre zdravotnú poisťovňu formulované otázky súvisiace s tým, ako najlepšie dostať informáciu k týmto pacientom vo vzťahu k ich registrácii a ohlasovaniu plánovanej odstávky elektrickej energie cez distribučné spoločnosti. Prítomných informoval, že niekoľko dní pred zasadnutím výboru sa na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny

SR uskutočnilo pracovné stretnutie, na ktorom prítomní účastníci dospeli k návrhu, podľa ktorého pri odovzdaní domáceho pľúcneho ventilátora, po zaškolení a spustení do prevádzky pre konkrétneho pacienta, by mal byť voči podpisu odovzdaný formulár servisným technikom tej spoločnosti, ktorá dodáva pľúcne ventilátory, čím by sa mohlo podchytiť a potvrdiť, že pacientovi bola poskytnutá komplexná informácia. Návrh bol taký, aby obsah formuláru vypracovali spoločnosti, ktoré distribuujú elektrickú energiu, pretože zdravotné poisťovne nemajú legislatívnu povinnosť uvedené skutočnosti oznamovať. Uviedol, že táto oblasť nie je legislatívne dotiahnutá a s poľutovaním skonštatoval, že sa možno nemusel stať tragický prípad chlapca, ktorý bol spomínaný na predchádzajúcom zasadnutí výboru. Zároveň pripomenul, že zaznel aj návrh zo strany muskulárnych dystrofikov, či by nebolo možné zo zdravotného poistenia hrať generátory elektrickej energie, ktoré by slúžili na to, aby v prípade výpadkov elektrickej energie alebo v oblastiach, kde je nedostatočná kvalita dodávky elektrickej energie mohli zároveň generovať elektrickú energiu pre pľúcne ventilátory. Takýto návrh sa u zdravotných poisťovní zatiaľ s podporou nestretol, pretože distribučné spoločnosti majú kapacitu na to, aby vedeli týchto identifikovaných zraniteľných odberateľov dostatočne zabezpečiť vo vlastnej ržii, napr. im zapožičať generátory, alebo uvedený problém riešiť cez miestnu samosprávu. Uviedol, že počet takýchto pacientov je na celom Slovensku relatívne nízky. Niektorí pacienti majú ventilátory poskytnuté už dlhší čas. Niektorí pacienti, ktorí sú v detskom veku majú poskytnuté ventilátory krátky čas. Uviedol, že bude komunikovať aj s poisťovňou Dôvera a Union. Vyjadril sa, že do nasledujúceho zasadnutia výboru by sa mohlo ukázať, akú podobu by mal mať formulár od distribučných spoločností. Uviedol, že má vedomosť, že sa uskutočnilo na Ministerstve hospodárstva SR rokovanie, ktoré by mohlo tiež pomôcť k riešeniu problému.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím - vysoko ocenil prístup Ministerstva zdravotníctva SR a osobitne poďakoval pánovi Branislavovi Jaďuďovi za záujem pracovať v tejto oblasti. Uviedol, že považuje za veľmi dobré riešenie, ak by došlo k takej dohode, že by sa tlačivá od distribučných spoločností dostávali do domácností, v ktorých sa nachádzajú spomínané prístroje. Vyjadril presvedčenie, že sa podarí uvedený problém vyriešiť.

▪ Rőzne

Mária Orgonášová, zástupkyňa Únie miest Slovenska - požiadala, či by bolo možné dostať informáciu o kandidátoch na post komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, kto sú kandidáti, prečo sú kandidátmi a kedy sa uskutoční voľba komisára.

Ján Gabura, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informoval, že do 23. októbra 2015 je predsedom Národnej rady SR vyhlásená požiadavka na predkladanie návrhov Kancelárii Národnej rady SR na kandidáta na post komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Vysvetlil, že po doručení návrhov rozhodne výbor Národnej rady SR pre ľudské práva a národnostné menšiny o tom, či kandidáti spĺňajú zákonné podmienky. Ďalej uviedol, že rezortu práce nie sú známe žiadne mená kandidátov a dodal, že sa z uvedeného dôvodu nebude k tejto veci vyjadrovať.

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry SR - prítomných informovala, že Ministerstvo kultúry SR vyhlásilo výzvu na predkladanie projektov v oblasti kultúrnej aktivity pre osoby so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Uviedla, že vzhľadom k tomu, že v tomto roku bola vyhlásená výzva o mesiac skôr, uzávierka dotačného programu je 10. novembra 2015. Upresnila, že ide o výzvu na rok 2016.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - prítomným poďakoval za účasť, spoluprácu, efektívne, konštruktívne a vecné rokovanie a ukončil zasadnutie výboru.

V Bratislave dňa 30. októbra 2015

Zapísala:

Mária Homolová, v.r., tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Za správnosť:

Janka Divincová, v.r., riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Schválil:

Branislav Mamojka, v.r., podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Príloha:

prezenčná listina